

Assignatura: Etnologia regional. Estudis monogràfics

Codi: 20125

Professora: Anna Piella i Vila (Gr.2) i Concurs (Gr. 1). S'adjunta programa del Grup 2.

Cicle: Segon

Semestre: Segon

Núm. de crèdits: 5

Tipus: [TR / OB / OP]: Optativa

Horari de classe: Gr.1: LX 10.00-11.30h / Gr.2: LX 16.30-18.00h.

Despatx: B9-129

Telèfon: 93 581 32 79 **Adreça electrònica:** annapiella@uab.es

Subtítol: *Canvis i continuïtats a l'Austràlia Aborígen.*

Temari:

- 1.- El poblament d'Austràlia. Informació arqueològica sobre els primers pobladors. Evolució demogràfica de la població aborígen fins l'actualitat.
- 2.- Les bases de la vida econòmica. Explotació de l'entorn. Xarxes d'intercanvi econòmic i cerimonial. Relació, ús i propietat del territori. Complementarietat econòmica. La societat aborígen en el desenvolupament de l'economia australiana.
- 3.- Història d'una invasió. Els primers contactes. Ocupació colonial. Polítiques governamentals: proteccionisme, assimilació i auto-determinació. La situació actual. Formes de resistència aborígen.
- 4.- Organització i control social. Grups socials en la societat tradicional. El concepte de tribu. Distribució del poder. Control social i resolució de conflictes en el passat i en el present. Llei aborígen i legislació australiana.
- 5.- Llengua i Cultura. Llengües aborígens: desaparicions i manteniments. Etnosemàntica i etnografia de la parla. Ús del llenguatge com a diferenciador cultural i marcador d'etnicitat.
- 6.- Pràctiques i creences religioses. El concepte de sagrat. L'època de creació i Dreaming. El totemisme australià i les seves formes. L'esfera del ritual. L'impacte del cristianisme. Estratègies religioses de resistència.
- 7.- Organització del parentiu. Grups de parents i grups socials. Meitats, seccions i sub-seccions. El cicle de la vida tradicional: creences embriològiques, infantesa, iniciació, matrimoni, ancianitat, mort. Relacions de gènere. Canvis en l'organització familiar i canvis en l'estatus de les dones aborígens.
- 8.- L'art i l'expressió estètica. La dimensió aborígen de l'expressió artística. Manifestacions artístiques i socials.

Bibliografia:

Videos

- "Aborígenes Australianos". National Geographic Video, 1994
- "Work, work, work". Regional Equity and Development School Support Centre, 1992
- "A way of life. The lifestyles of indigenous people in far northern Queensland". Regional Equity and Development School Support Centre, 1993.
- "Otros Pueblos. Australia". Luís Pancorbo, 1993.
- "Dreamings. The art of Aboriginal Australia". Film Australia, 1988.

Dossier lectures obligatòries

- J. Bartrolí. "Australia: Aborígenes, minería y supervivencia". A: *Minorías Étnicas*. P. Ceinós Coord. Integral. Barcelona, 1990.
- B. Samson. "A Grammar of exchange". A: *Being Black. Aboriginal Cultures in Settled Australia*. Ian Keen ed. Canberra: Australian Institute of Aboriginal Studies. 1988. Traduït: "Una gramàtica d'intercanvi".
- H. Reynolds. "The other side of the frontier: early Aboriginal reactions to Pastoral settlement in Queensland and Northern New South Wales". A: *Race relations in North Queensland*. James Cook University of North Queensland Press. 1978. Traduït: "L'altre cara de la frontera".
- T. Aparicio. "Entrevista a Peter Yu: portavoz aborígen". IWGIA International Work Group for Indigenous Affairs. Boletín. Vol.9 Núms. ½. 1989. Pàgs. 17-28.
- D. Eades. "That's our way of talking. Aborigines in Southeast Queensland". *Social Alternatives* Vol 2. Núm 2. Pàg. 11-14. Traduït: "Aquesta és la nostra manera de parlar".
- N. Peterson. "El totemismo ayer: sentimiento y organización local entre los Aborígenes Australianos". A: *Cultural i ecologia en las sociedades primitivas*. Barcelona, ed. Mitre, textos de Antropología. Pàgs. 257-288.
- A. Hamilton. "Aboriginal women: the means of production". A: *The other half*. J. Mercer ed. Penguin. 1975. Traduït: "Les dones aborígenes: els mitjans de producció".

Bibliografia general:

- BERNDT, R. and C.H. 1992. The world of the first australians. Aboriginal traditional life: past and present. Canberra: Aboriginal Studies Press.
- BURGER, J. 1987. Report from the frontier. The state of the world's Indigenous Peoples. London: Zed Books, ltd.
- COLLMAN, .R. 1979. "Women, children and the significance of the domestic group in urban Aborigines". *Ethnology*, 18 (4). Pàgs. 379-397
- CUMMINGS, B. 1990. Take this child. From Kahlin compound to the Retta dixon children's Home. Canberra: Aboriginal Studies Press.
- CHARLESWORTH, M. 1984. *The Aboriginal Land Rights Movement*. Hodja Educational Resources Cooperative Ltd.
- CHASE, A. and SUTTON, P. 1981. "Hunter-gatherers in a rich environment. Aboriginal coastal exploitation in Cape York Peninsula". A: *Ecological Biogeography of Australia*. The Hague: W. Junk.
- EVANS, R. 1989. "Dispossession of Aboriginal Australia: watching and waiting". *Occasional Papers*, vol. 8. Núm.1. Pàgs. 13-15.
- HOWARD. H.C. 1982. *Aboriginal power in Australian society*. Brisbane: University of Queensland Press.
- KENNEDY, M. 1990. *Born a half-caste*. Canberra: Aboriginal Studies Press.
- LEVI-STRAUSS, Cl. 1986. *El totemismo en la actualidad*. México: Fondo de Cultura Económica. Breviarios.
- LEVI-STRAUSS, Cl. 1991. "Australia". A: *Las estructurals elementales del parentesco*. Barcelona: Ediciones Paidós.
- McBRYDE, I. 1987. "Goods from another country: exchange networks and the people of Lake Eyre Basin". A: *Australians to 1788*. D.J. Mulvaney and J.P. White, eds. Sydney.
- MEGGIT, J.J. 1971. *Desert people. A study of the Walbiri Aborigines of Central Australia*. London: The University of Chicago Press.

- MINORITY RIGHT GROUP. 1982. *Aboriginal Australians*. Report núm. 35.
- MOUNTFORD, C.P. 1965. *Rostros bronceados y arenas rojas. Mitos y ritos de los indígenas de Australia Central*. Barcelona: editorial Labor.
- PETERSON, N. 1974. "the importance of women in determining the composition of residential groups in Aboriginal Australia". A: *Woman's role in Aboriginal Society*. Canberra: Australian Institute of Aboriginal Studies.
- REYNOLDS, H. 1982. *The other side of the frontier. Aboriginal resistance to the European invasion of Australia*. Townsville: Penguin Books.
- ROWLEY, C.D. 1974. *The destruction of Aboriginal Society*. Townsville: Penguin Books.
- STANNER, W.E.H. 1959-63. "On Aboriginal Religion". *Oceania Monograph núm.11*. Sydney: University of Sydney.
- STANNER, W.E.H. 1991. *After the Dreaming*. New South Wales: ABC Book.
- STREHLOW, T.G.H. 1982. "Geography and the totemic landscape in Central Australia a functional study". A: *Australian Aboriginal Anthropology*. R.M. Berndt, ed. Cambridge: Cambridge University Press.
- SWAIN, T. and TROMPF, G. 1995. *The Religions of Oceania*. London and New York: Routledge.
- TONKINSON, R. and HOWARD, M. 1990. *Going it Alone?. Prospects for Aboriginal Autonomy*. Canberra Aboriginal Studies Press.
- TONKINSON, R. 1991. *The Mardu Aborigines. Living the Dream in Australia's desert*. Case Studies in Cultural Anthropology. USA: Holt, Rinehart and Winston, Inc.
- WILLIAMS, N.M. and JOLLY, L. 1992. "From time immemorial?: gender relations in Aboriginal societies before 'white contact'". A: *Gender Relations in Australia: Domination and Negotiation*. K.Saunders and R. Evans ed. Sydney.

Sistema d'avaluació:

40 % de la nota: RESUM ANALÍTIC de les lectures del dossier.

50 % de la nota: TREBALL sobre la monografia "Rostros bronceados y arenas rojas" de C.P. Mountford, i a partir del guió donat.

10 % de la nota: EXAMEN OPCIONAL a partir del temari de l'assignatura.